

Fagrådet - Rusfeltets hovedorganisasjon

faglig samordning av tiltak for mennesker med rusrelaterte problemer

Stortinget Helse- og omsorgskomite

Oslo 4.februar 2016

Endringer i psykisk helsevernloven mv. (rettigheter og bruk av tvang på rusfeltet)

Fagrådet – Rusfeltets hovedorganisasjon er den mest representative medlems- og paraplyorganisasjonen i rusfeltet med ca 145 ulike virksomheter som medlemmer. Medlemmene representerer både offentlig og privat sektor, fra spesialisthelsetjeneste, private ideelle, kommuner og brukerorganisasjoner.

Det er absolutt på tide at det kommer en ny gjennomføringsforskrift som tar inn i seg alle endringene på rusfeltet siden sist revisjon. Fagrådet mener Helse- og omsorgsdepartementet har levert en god proposisjon hvor de viktigste elementene er drøftet og det leveres fornuftig forslag.

Fagrådet er glad for at det foreslås en felles forskrift som gjelder for alle institusjonene uansett organisatorisk nivå og finansieringsmetode. Det bidrar til at alle vet hvilket regelverk som gjelder. Særlig viktig er det når brukergruppa også veksler mellom tiltak på ulike organisatoriske nivå.

Det er som flere høringsinstanser peker på et dilemma at gjennomføringsreglene er i forskrift og ikke i lov. Men Fagrådet har kommet til at forskrift er tilstrekkelig men at det må følges opp av tilsynsmyndighetene.

Flere av punktene som tas opp i Prop 40 L er gjenstand for mange diskusjoner i fagmiljø, og mellom bruker/pasient og institusjonen. Praksis viser stor variasjon i hvordan pasienter og brukere blir møtt. Formålet er ikke bruk av tvang men det må være en mulighet når det er behov for det. Pasienten og beboeren personlige integritet skal ivaretas. God informasjon og kommunikasjon kan forhindre at ubehagelig episoder oppstår.

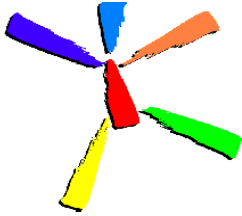
Fagrådet støttet forslaget om rutinemessig gjennomgang av klær og eiendeler samt kroppsvitasjon av sikkerhetshensyn. Vi ser at det kan bidra til opprettholde stigma rundt brukergruppen, men i en totalvurdering opprettholder Fagrådet vårt synspunkt. Vi slutter oss også til departementets formulering om at det gis adgang til og ikke innebærer at det skal foreta undersøkelser.

Fagrådet ser derfor svært positivt på en tydeligere avklaring rundt lovbestemmelsene (§4 i utkastet). Eksempel er inndragning av telefon som et «slik gjør vi det hos oss» tiltak.

Fagrådet – Rusfeltets hovedorganisasjon

Nedre Slottsgate 7, 0157 Oslo
telefon 22 42 44 77
e-post: fagraadet@rusfeltet.no
www.rusfeltet.no
organisasjonsnummer 975 688 623

Fagrådet - Rusfeltets hovedorganisasjon

faglig samordning av tiltak for mennesker med rusrelaterede problemer

Fagrådet mener at gjennomføringsforskriftens er tydelig på hva institusjonene faktisk kan regulere samt at klagemulighetene blir opplyst. Videre at begrensninger må det fattes vedtak om. Dette gir et mye tydeligere rettsperspektiv for brukerne samt tydeligere føringer for hva institusjonene faktisk kan regulere sett ut fra forskriftene. Eksempel er at inndragning av telefon noen ganger helt nødvendig for en periode (forslag til lov II g) og III g).

Fagrådet støtter forslaget om å flytte rusmiddeltesting fra Fylkesnemda til institusjonene. Det vil gi større smidighet og rettssikkerheten ivaretas ved at det må fattes vedtak. Fagrådet støtter også at det gis anledning på å teste på mer enn urin.

Fagrådet – Rusfeltets hovedorganisasjon

Nedre Slottsgate 7, 0157 Oslo
telefon 22 42 44 77
e-post: fagraadet@rusfeltet.no
www..rusfeltet.no
organisasjonsnummer 975 688 623